

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔ/ΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α7-ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ**

Ταχ. Δ/ση : Τακαντζά 8-10
Ταχ. Κώδικας : 546 39 Θεσσαλονίκη
Τηλέφωνο : 2313332246
E-Mail : ded.thess@aade.gr
Url : www.aade.gr

Θεσσαλονίκη:19/06/2025
Αριθμός απόφασης: 1139

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024 ΦΕΚ Α' 58) εφεξής ΚΦΔ.

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «*Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)*»

γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

δ.Την με αριθμό Α 1165/22-11-2022 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με θέμα «*Υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022), αποκλειστικά ψηφιακά μέσω διαδικτύου από το δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.*» (ΦΕΚ Β' 6009)

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «*Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής*».

4. Την με ημερομηνία **20/02/2025** και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της του ... με **ΑΦΜ**, κληρονόμο του αποβιώσαντος πατρός της με **Α.Φ.Μ.:** ..., κατά της με αριθμό .../**13-02-2025** απόφασης απόρριψης του υπ'αρίθμ. .../.../.../03-02-2025 αιτήματος υποβολής τροποποιητικής δήλωσης φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022 που αφορά τον αποβιώσαντα, του προϊσταμένου της ΔΟΥ Έδεσσας, καθώς και τα προσκομιζόμενα με αυτή σχετικά έγγραφα.

5. Την ως άνω αναφερόμενη απόφαση, του προϊσταμένου της ΔΟΥ Έδεσσας, της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6.Την υπ'αρίθμ. .../27-02-2025 έκθεση απόψεων της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α7-Επανεξέτασης της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από **20-02-2025** και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής, η οποία υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Ο αποβιώσας στις 24/12/2023, με Α.Φ.Μ.: υπέβαλε εμπροθέσμως την υπ'αρίθμ./06-07-2023 αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022 για την οποία εκδόθηκε η υπ'αρίθμ./06-07-2023 πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου με χρεωστικό υπόλοιπο 66,48€. Στην ως άνω δήλωση υπήρχε καταχωρημένη ιδιοκατοίκηση σε διαμέρισμα 3^{ου} ορόφου, 68τ.μ., επί της οδού στην ..., Τ.Κ., με αριθμό παροχής ρεύματος Η προσφεύγουσα, ως κληρονόμος του αποβιώσαντος πατρός της, υπέβαλε στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Έδεσσας το υπ'αρίθμ. .../.../.../03-02-2025 αίτημα με επισυναπτόμενη τροποποιητική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022 του, στην οποία συμπλήρωσε στο έντυπο Ε1 πίνακας 2 - Πληροφοριακά στοιχεία εκκαθάρισης - τον Κωδ. 331 «Υποβάλλεται η δήλωση από κληρονόμο του φορολογούμενου που απεβίωσε» και διέγραψε τα στοιχεία των Κωδ. 203,204,208, 211,215, που αφορούν την ιδιοκατοίκηση, στον πίνακα 5 - Προσδιορισμός ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης. Η ως άνω τροποποιητική δήλωση φόρου εισοδήματος απορρίφθηκε από τη φορολογική αρχή με το υπ'αρίθμ./13-02-2025 έγγραφο, καθώς δεν αποδεικνύεται αντικειμενικά η μεταβολή της ιδιοκατοίκησης σε φιλοξενία.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση της υπ'αρίθμ./13-02-2025 απόρριψης της τροποποιητικής δήλωσης του αποβιώσαντος πατρός της από τη Δ.Ο.Υ. Έδεσσας, ισχυριζόμενη ότι η αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος του πατέρα της υποβλήθηκε από το λογιστή, χωρίς ποτέ να ερωτηθεί η ίδια ή ο πατέρας της προκειμένου να δηλώσει φιλοξενία, υποχρέωση που δεν γνώρισε ότι είχε, ενώ το διαπίστωσε όταν κατέθεσε δικαιολογητικά για το πρόγραμμα «ανακαινίζω». Στην πραγματικότητα, ο πατέρας της, λόγω προχωρημένης ηλικίας, ήταν 87 ετών και λόγω ασθένειας (καρκινοπαθής), ήταν αδύνατο να φροντίσει τον εαυτό του και από τα τέλη του 2021 που απεβίωσε η μητέρα της ζούσε μαζί της, ενώ από το Σεπτέμβριο του 2022 και το 2023 που η ίδια διέμενε στο Ρέθυμνο της Κρήτης λόγω διορισμού της, ο πατέρας της διέμενε μαζί της. Το ακίνητο που είχε δηλωθεί στην αρχική δήλωση του πατέρα της ως ιδιοκατοίκηση ήταν κενό. Προς επίρρωση του ισχυρισμού της προσκομίζει βεβαίωση του ΔΕΔΗΕ από όπου προκύπτει διακοπή της ηλεκτροδότησης της κατοικίας του πατέρα της στις 12-04-2022, ενώ η κατανάλωση στους πρώτους 4 μήνες ήταν ελάχιστη. Επίσης, προσκομίζει Πιστοποιητικό Οικογενειακής κατάστασης, Ληξιαρχική Πράξη Θανάτου της μητέρας της, συμβόλαιο μίσθωσης ακινήτου στο Ρέθυμνο της Κρήτης, ακτοποϊκά εισιτήρια της ίδιας και του πατέρα της, βεβαίωση εργασίας από τη Β' βάθμια εκπαίδευση Ρεθύμνου για το σχολικό έτος 2022-2023, βεβαίωση ακτινοθεραπείας του νοσοκομείου Ηρακλείου κατά το έτος 2023 που αφορά τον πατέρα της.

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν 5104/2024 "1. Αν ο φορολογούμενος διαπιστώσει, ότι η φορολογική δήλωση που υπέβαλε στη Φορολογική Διοίκηση περιέχει λάθος ή παράλειψη, υποχρεούται να υποβάλει τροποποιητική φορολογική δήλωση..... 3.α. Τροποποιητική φορολογική δήλωση υποβάλλεται έως και τη δέκατη (10) ημέρα από την κοινοποίηση του προσωρινού προσδιορισμού του φόρου από τη Φορολογική Διοίκηση ή μέχρι την παραγραφή του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για κοινοποίηση πράξης προσδιορισμού φόρου. ".

Επειδή, σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 84 του ν.5104/2024: «Πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των ν. [4174/2013](#) (Α' 170) και [4987/2022](#) (Α' 206) εξακολουθούν να ισχύουν».

Επειδή, στην παράγραφο 3 του με αριθμό πρωτοκόλλου Δ12Α 1164337 ΕΞ 2014 και ημερομηνία 11/12/2014 εγγράφου του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του

Υπουργείου Οικονομικών, με θέμα «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του ν.4174/2013 αναφέρεται ότι: «Επομένως, τροποποιητικές δηλώσεις πρέπει να υποβάλλονται όταν γίνεται μεταβολή στη δηλούμενη φορολογητέα ύλη ή δηλώνεται νέα φορολογητέα ύλη ή τροποποιούνται ή συμπληρώνονται ουσιαστικά στοιχεία της δήλωσης, σύμφωνα με την οικεία απόφαση που καθιερώνει τον τύπο και το περιεχόμενό της».

Επειδή, με την Πολ. 1042/2023 – Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2022, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτήν, δόθηκαν οδηγίες σχετικά με τη συμπλήρωση της φορολογικής δήλωσης, σύμφωνα με τις οποίες κατά τη συμπλήρωση του πίνακα 5 (Προσδιορισμός ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, του εντύπου Ε1

«Αναγράφεται υποχρεωτικά: α) ο ταχυδρομικός κώδικας (Τ.Κ.) της κύριας και των δευτερευουσών κατοικιών β) ο ΑΦΜ του ιδιοκτήτη που παραχωρεί κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία, για όσους φορολογούμενους δηλώνουν ότι διαμένουν σε δωρεάν παραχωρούμενη κατοικία....».

Επίσης, σε περίπτωση φιλοξενίας, ο φιλοξενούμενος δεν συμπληρώνει τον ως άνω πίνακα 5, ενώ «Οι κωδ. 007-008 συμπληρώνονται από όσους φιλοξενούν ενήλικες υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στον Πίνακα 8. Τα στοιχεία που συμπληρώνονται είναι ο ΑΦΜ του φιλοξενούμενου, τα τ.μ. του ακινήτου και οι μήνες φιλοξενίας....».

Επειδή στην προκειμένη περίπτωση, η αποβιώσας στις 24/12/2023 με Α.Φ.Μ., υπέβαλε στις 06/07/2023 την υπ'αρίθμ. δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022 στην οποία συμπλήρωσε στον Πίνακα 5 του εντύπου Ε1 – «Προσδιορισμός ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για ιδιοκατοικούμενη ή μισθωμένη ή δωρεάν παραχωρημένη κύρια κατοικία» - διαμέρισμα 3^{ου} ορόφου, 68τ.μ., με αριθμό παροχής ρεύματος, ευρισκόμενο στην οδό ... στην ..., Τ.Κ., με μήνες ιδιοκατοίκησης 12, ενώ στον Πίνακα 1 – Στοιχεία Φορολογουμένου - δηλώνει ως διεύθυνση κατοικίας την οδό ..., Τ.Κ.

Επειδή περαιτέρω, η προσφεύγουσα, με Α.Φ.Μ.:, ως κληρονόμος και καθολική διάδοχος του αποβιώσαντος πατρός της, υπέβαλε στις 03/02/2025 με το υπ'αρίθμ. ../.../... αίτημά της, τροποποιητική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022 του αποβιώσαντος, με την οποία διαγράφει στον πίνακα 5 του εντύπου Ε1 το δηλωθέν ως κύρια κατοικία από τον πατέρα της, διαμέρισμα 3^{ου} ορόφου στην οδόστην, ισχυριζόμενη ότι εσφαλμένα συμπληρώθηκαν τα ως άνω στοιχεία, καθώς ο πατέρας της μετά τη χηρεία του τον Δεκέμβριο του 2021 φιλοξενούνταν από την ίδια, καθώς ήταν υπερήλικας και ασθενής και αδυνατούσε να αυτοεξυπηρετηθεί. Ως εκ τούτου, το εν λόγω διαμέρισμα κατά το έτος 2022 ήταν κενό, ενώ από το Σεπτέμβριο του 2022 ο πατέρας της διέμενε μαζί της στο Ρέθυμνο Κρήτης, όπου εργαζόταν η ίδια. Προς επίρρωση του ισχυρισμού της προσκομίζει βεβαιώσεις του ΔΕΔΔΗΕ σχετικά με την ηλεκτροδότηση του ως άνω ακινήτου, Λ.Π.Θ του πατέρα της & πιστοποιητικό πλησιεστέρων συγγενών, βεβαίωση περί μη δημοσίευσης διαθήκης, βεβαίωση προϋπηρεσίας για το σχολικό έτος 2022-2023 από τη Δ/νση Β' βάθμιας εκπαίδευσης Ρεθύμνου, συμβόλαιο μίσθωσης ακινήτου του συζύγου της στο Ρέθυμνο Κρήτης, Ακτοπλοϊκά εισιτήρια της ίδιας και του πατέρα της προς το Ρέθυμνο στις 31/8/2022 και Βεβαίωση του νοσοκομείου Ηρακλείου που αφορά την υποβολή σε ακτινοθεραπεία του πατέρα της από 08/05/2023 έως και 22/06/2023.

Επειδή, από τα προσκομισθέντα στοιχεία προκύπτει ότι σύμφωνα με την υπ'αρίθμ./25-9-2024 βεβαίωση του ΔΕΔΔΗΕ η τελική ημερομηνία ηλεκτροδότησης της παροχής με αριθμό ήταν στις 19-4-2022, ενώ σύμφωνα με την υπ'αρίθμ...../03-10-2024 βεβαίωση του ΔΕΔΔΗΕ η κατανάλωση για τον αριθμό παροχής, επί της οδού, Τ.Κ. ανήλθε από 27/01/2022 έως 12/04/2022 σε 210 Kwh, ενώ για το προηγούμενο τετράμηνο από 27/9/2021 έως 27/01/2022 ανήλθε σε 2.012Kwh.

Επειδή, η διακοπή ηλεκτροδότησης ακινήτου – διαμερίσματος αποτελεί αντικειμενική απόδειξη ότι το εν λόγω ακίνητο δεν κατοικούνταν. Πολύ δε περισσότερο, αφού από τα λοιπά προσκομισθέντα στοιχεία προκύπτει ότι ο αποβιώσας κατά το φορολογικό έτος 2022, ως υπερήλικας υπόκεινται στη φροντίδα της μοναδικής κληρονόμου του και ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το εν λόγω ακίνητο κατά το έτος 2022 δεν αποτελούσε την κύρια κατοικία του πατέρα της, αλλά ήταν κενό γίνεται δεκτός και η υπ'αριθμ...../13-02-2025 απόφαση απόρριψης της τροποποιητικής δήλωσης φόρου εισοδήματος του αποβιώσαντος ακυρώνεται.

Επειδή, η προσφεύγουσα με την υπ'αριθμ./03-02-2025 τροποποιητική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022 δήλωσε τη φιλοξενία του πατέρα της από την ίδια (Κωδ. 008 της οικείας δήλωσης φόρου εισοδήματος).

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **αποδοχή** της υπ' αριθ. πρωτ./20.02.2025 ενδικοφανούς προσφυγής της ... του ... με **ΑΦΜ**, και συγκεκριμένα την ακύρωση της υπ' αριθ./13-02-2025 απόφασης απόρριψης της τροποποιητικής δήλωσης φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022 που υποβλήθηκε από την προσφεύγουσα ως κληρονόμος του αποβιώσαντος

Καλείται η αρμόδια Δ.Ο.Υ. Έδεσσας να εκκαθαρίσει την ως άνω τροποποιητική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2022.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ
Α7**

ΣΙΑΣΙΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.